

det tilgode, kan den dog paa den anden Side, saalænge vi ikke kunne faae de nævnte Ting ændrede, regulere lidt paa Forholdet og gjøre det noget retfærdigere, end det er.

Tauber: Naar det ærede Medlem for Obense Amts 2den Valgkreds (N. Andersen) foreskriver mig, at han har udtalt de Grunde, der bevæge ham til at stemme imod Lovforslaget, nærer jeg ikke den allermindste Tvivl derom. Det glæder mig i saa Henseende at have en Mand for mig, hvis Lanter ligge paa hans Læber; men forøvrigt kan jeg ikke Andet end fastholde, at man er ikke forpligtet til at forudsætte, at Enhver udtaler de Grunde, som bevæge ham til at stemme. Det er en fuldstændig fri Sag at udtale dem eller at holde dem tilbage, og det ærede Medlem behøver ikke at tage det fortrydeligt op, om Nogen yttre en saadan Formodning. Naar det ærede Medlem fremdeles yttrede, at det var ligegyldigt, om det var Statskassen eller Kommunkasserne, der udredede Pengene, da det var alle Statterne, som bidroge til begge, saaledes forstod jeg det ærede Medlem, — saa er det dog den Omstændighed tilstede, at Kommunkasserne i Almindelighed ere betyngede, hvorimod Statskassen bugner af Penge, og da vi baade i dette og mange andre Forhold have det velsignede Skuffesystem, at man dynges Penge op paa eet Sted; medens andre Kasser kunne være meget knapt forsynede, er det rimeligt, at man i et saadant Forhold tager af den velforsynede Kasse. Der som Statskassens Wilkaar være saadanne, at vi havde Bænselighed ved at skaffe Penge til vore Statsforpligtigheder, vilde man vistnok være mere betænkelig, end man nu er, ved at fremkomme med Forslag baade i denne og i flere andre Retninger. Men det er jo i Virkeligheden Tilfældet, at man er i Forlegenhed med, hvorledes man skal bruge de overordentlig mange Penge, der dynges op i Statskassen, og der er derfor Intet rimeligere end at lade den Del af Befolkningen, der baade trænger mest og, som den sidste ærede Læder (N. Nielsen) ganske rigtig fremhævede, bidrager uforsholdsmaessig meget til Statskassens Forpligtigheder, faar noget ekstraordinært Godt af dem.

Jagerslev: Jeg skal ikke besvare det ærede Thing ret længe, men der saaldt fra det ærede Medlem for Ringkjøbing Amts 4de Valgkreds (N. Nielsen) en Udtalelse, som dog vistnok beror paa en høist mærkværdig Misforstaaelse, nemlig Udtalelsen om Militær- eller Børnepligten. Det ærede Medlem mente, at naar en rig Mand havde en Søn, og en fattig Mand havde en Søn, var det høist uretfærdigt at de fun levede een Søn hver til Børnepligten. Den Rige skulde levere en halv Snes Stykker eller dog paatage sig en lang og stærk Byrde end den Fattige. Hvis det

nu var saa, at det var Fædrene, der astjente Børnepligten for Sønerne, kunde det ærede Medlem dog have Noget at slette sin Lante paa, men da det er Sønerne selv, der astjente Børnepligten, skulde man dog tro, at man her var naaet til fuldstændig Lighed. Jeg skjønner ikke rettere, end at det er en overordentlig Misfjendelse af Lighedsprincipet, naar det ærede Medlem ikke vil erkjende, at i dette Punkt ere alle Individuer i 22-Nars Alderen stillede lige med hverandre. Det er den første Ydelse, Staten forlanger af hver Børgere, som iøvrigt er i Stand til at være Soldat, at han astjener sin Børnepligt; men det er Sønerne, der astjente den med deres Krop, og ikke Forældrene, saa det er en høist mærkværdig Misfjendelse, at man ikke paa dette Punkt skulde være kommen til Lighed; jeg forstaaer ærlig talt ikke den Tankegang. Det ærede Medlem kan finde Ullighed mellem den, der bliver helt fri, og den, der bliver Soldat, naar han paa dette Omraade vil anstille Sammenligninger. Der er Stater, f. Ex. Tydskland, som lægge Skat paa dem, der ikke blive Soldat, og der er altsaa en Ullighed tilstede med vore Forhold; men man maa dog sikkert anse den for heldigere, der bliver Soldat, end den, der bliver fri; thi godt Hælbred og fuldstændig Tjenestedygtighed tror jeg, at man maa sætte mere Pris paa end at lide under en eller anden legemlig eller sjælelig Mangel, hvad det nu er, der sætter En ude af Stand til at opfylde sin Børnepligt. Som sagt, jeg skjønner ikke bedre, end at i Henseende til Børnepligten staa alle toogtyveaarige Individuer med lige Forpligtelse og opfylde denne Forpligtelse paa lige Maade, saa jeg forstaaer slet ikke den Tankegang, hvorfra det ærede Medlem gaar ud. — Jeg skal give det ærede Medlem fuldstændig Ret i, at det at miste sin Valgret er trykkende og særdeles ubehageligt, men en anden Sag er det, at det er ikke uhelderligt, og Andet tror jeg ikke er hævdet. Spørgsmaalet er jo iøvrigt tilstrækkelig behandlet af en af mine politiske Venner (Wille), saa jeg skal ikke komme videre ind derpaa. Det ærede Medlem for Solbæk Amts 3die Valgkreds (Tauber) var inde paa de Grunde, man holdt in mente, men det skal jeg heller ikke komme videre ind paa. Det er jo et andet æret Medlem (N. Andersen), der har sagt Tilstrækkeligt i den Retning, og det forekommer mig i det Hele, at man maa have et vist Krav paa, at ærede Medlemmer tro, at det, man siger, mener man (Afbrydelse af Tauber). Det ærede Medlem kan forlange, at man skal mene, hvad man siger, det er fuldkommen rigtigt, og at man ansøger saadanne Grunde, som man finder at være de afgjørende; men det ærede Medlem kan dog hverken ønske eller forlange, at man skal sige Alt, hvad man mener; thi skulde vi have den Forpligtelse at sige Alt, hvad vi mente, saa vilde Forhandlingerne her, der allerede ere lange, blive umulige (Afbrydelse af Tauber).